

Jan Barkman (1951).

Gaarne zou ik hier enige aanvullingen uit eigen ervaring willen geven omtrent het voorkomen en de oecologie van de maanvaren in onze duinen. Wat betreft de verspreiding: in het Duindistrict vond ik hem ook bij Bakkum en tussen Katwijk en Noordwijk. Kees den Hartog verwachtte hem in de Koegelwieck op Terschelling, zulks op grond van de daar aanwezige vegetatie. Ik vond hem hier inderdaad, maar niet in het vegetatietype waar Kees hem verwachtte. Hij groeide hier nl. in een vrij vochtige duinvlakte vlak achter de zeereep in een veld van duinriet, waarin zeer veel addertong en kleine ratelaar. Ook elders vond ik de maanvaren niet steeds in de door Kees genoemde begroeiingen. Wel was dit het geval bij

Katwijk en bij Bakkum, waar hij in kalkrijk, open en behoorlijk droog duin stond op zwak glooiende noordhellingen, in grasvegetaties behorende tot het Festuceto-Galietum maritimi en in muizeoortjesvegetaties. Sterk afwijkend is een standplaats in de Verbrande Pan tussen Bergen en Egmond. Kees wees er al op dat de vindplaats aan de Eeuwige Laan bij Bergen, dus niet ver daar vandaan, afweek door de aanwezigheid van een aantal bosplanten. Nog sterker is dit het geval met de vindplaats die ik hier op het oog heb, nl. een droog eikenbosje op een zeer zwak glooiende helling.

De bodemvegetatie is een facies van dalkruid. Daartussen staan: bos-aardbei, kleine bevernel, ruig viooltje, ~~keine~~ keverorchis, gewone wespenorchis en duinroosje. Aan struiken noteerde ik kamperfoelie, gel-derse roos, meidoorn en lijsterbes. Zoals men ziet een vegetatie, die ook zonder de maanvaren merkwaardig en interessant genoeg is. Vroeger (1935-1940) stond de maanvaren hier vrij veel, maar in de afgelopen zomer heb ik na veel zoeken niet meer dan één plantje in dit bosje kunnen vinden. In dit verband zou ik graag de aandacht van de lezers willen vestigen op deze duinbosjes in de Verbrande Pan, die floristisch zeer merkwaardig zijn en een grondig sociologisch onderzoek ten zeerste waard. Behalve droge eikenbosjes zoals hierboven beschreven vinden we er ook vochtige berkenbosjes met veel rondbladig wintergroen en weinig vogel-nestjes. Het schijnt ook in dit vegetatietype te zijn dat de zeer zeldzame koraalwortel tot voor kort gegroeid heeft (en misschien nog groeit?) Anderzijds zijn er ook bepaald drassige berkenbosjes met veel watermunt, waternavel en addertong!

